

Чимало викладачів військової кафедри після закінчення дійсної військової служби перейшли на роботу начальниками відділів, завлабами, лаборантами до інших кафедр і підрозділів університету. Зокрема, начальник кафедри військової підготовки Зайцев В.К. перейшов на посаду начальника першого відділу; начальник навчальної частини Феоктистов В.П. – на посаду начальника навчально-методичного відділу університету, яку займає з 1986 року, щедро і плідно віддаючи справі навчального процесу свій значний професійний і життєвий досвід; Бічай Г.Н. – на посаду завлаба кафедри українознавства.

Другий етап історії кафедри закінчився 1 вересня 1993 року, коли вона була розформована на підставі наказу міністра оборони у зв'язку з реформуванням системи військової освіти в Україні.

Третій етап історії кафедри військової підготовки розпочався після відновлення її роботи у 1997 році. Кафедра готує для Збройних Сил України інженерів з ракетно-артилерійських систем, ремонтників стрілецького озброєння, оптичних та електронних приладів, командирів взводів зв'язку тощо з присвоєнням звання лейтенант запасу. Їх підготовка відбувається одночасно з навчанням на денній формі, починаючи з третього курсу. Начальником кафедри з 1997 р. є полковник В.В.Кржеминський.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

Розділ 1. Початок біографії. Олександрівське середнє семикласне механіко-механічне училище (1900 – 1920 рр.)

1. Правительственное распоряжение об открытии в г. Александровске Екатеринославской губернии среднего механико-технического училища с низшей ремесленной при нём школой (собр. Указ. 22 июня 1889 г. № 73 // Техническое образование. – 1899. – № 6. С.1)
2. Нестеренко О.О. Развитие промышленности на Украине. – К., 1962. – С.5.
3. Історія Української РСР: в 10 т. – Т.4. – К.: Наукова думка, 1983. – С.202.
4. Мазур П. И. Единомышленник и последователь К. Д. Ушинского // Советская педагогика. – 1984. – № 8. – С. 109.
5. Бойко А.В. История Украины. Ч.1. Запорожье: Просвіта, 1997. – С. 70.
6. Песковский М. Л. Барон Н. А. Корф. Его жизнь и педагогическая деятельность. – С.-Петербург, 1893. – С. 33-34.
7. Пуха И. В. Александровск – педагогическая мекка // Запорозька Січ. – 1992. – 2 липня.
8. Максим И. И. Очерк развития промышленного образования в России. 1898 – 1908. – Спб., 1909. – С.7.
9. Александровское среднее семиклассное механико-техническое училище. 1900 – 1902. Александровск Екатеринославской губернии, 1902. – С.7
10. Специальные учебные заведения. – Спб., 1890. – С.4-47
11. Павлов Д. И., Захаревич П. П. Среднее специальное образование в Украинской ССР. – К.: Вища школа, 1986. – С.14
12. Гордеев Б. В. Что такое техническое образование? // Индустриальное Запорожье. – 1996. – 6 січня. Ткаченко В. Г. Учебные заведения Александровска в конце 19 – накануне 20 века // Культурологічний вісник: Науково-теоретичний щорічник Нижньої Наддніпрянщини. – Запоріжжя, 1995. – С.42.
13. Александровское техническое училище. 1900 – 1910. – С.12.
14. Там же. – С.13.
15. Александровское среднее семиклассное механико-техническое училище. 1900 – 1902. – С.12-14.

16. Державний архів Запорізької області (далі ДАЗО). – Ф.6. – Оп.1. – Спр.591. – Арк.84, 161-166.
17. Гордєєв Б.В. Олександрівське механіко-технічне училище // Інженер-машинобудівник. – 1996. – 28 лютого.
18. Александровское среднее семиклассное механико-техническое училище. 1900 – 1902. – С.5.
19. ДАЗО. – Ф.42. – Оп.35. – Спр.2117. – Арк.76.
20. ДА Одеської області (далі ДАОО). – Ф.6. – Оп.1. – Спр.591 – Арк.84.
21. ДАОО. – Ф.42. – Оп.35. – Спр.2197. – Арк.120.
22. ДАОО. – Ф.42. – Оп.35. – Спр.3225. – Арк. 1:10; Спр.3587. – Арк.1-7.
23. Гордєєв Б.В. Что такое техническое образование // Индустриальное Запорожье. – 1996. – 6 січня.
24. Александровское техническое училище. 1900 – 1910. – С.1.
25. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.339. – Арк.47-65.
26. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.11. – Спр.310. – Арк.56.
27. Александровское техническое училище. 1900 – 1910. – С.5.
28. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.28. – Арк.31-39
29. Гордєєв Б.В., Клименко Н. Первый директор // Наше время. – 1998. – С.6
30. ДАОО. – Ф.42. – Оп.35 – Спр.2342. – Арк.74-81; Спр.2442. – Арк.74 – 81; ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.44. – Арк.31.
31. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.31 – Арк.15; Александровское среднее семиклассное механико-техническое училище. 1900 – 1902. – С.47-50.
32. Александровское техническое училище. 1900 – 1910. – С. 209-211.
33. Там же. – С.231.
34. Там же. – С.232-233.
35. Там же. – С.116-117.
36. Пуха І. В. Механіко-технічне училище.З нього розпочалася біографія технічного університету // Інженер-машинобудівник. – 1999. – 14 травня.
37. ДАОО. – Ф.42. – Оп.35. – Спр.2395. – Арк.15.
38. ДАЗО. – Ф.6. Оп.1. – Спр.309. – Арк.89.
39. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.367. – Арк.80.
40. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.458. – Арк.99.
41. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр. 526. – Арк.15,19,67; Спр.280. – Арк.52; Спр.569. – Арк.35; Спр.458. – Арк.3,8,12,82; Александровское механико-техническое училище. 1900 – 1910. – С.226-229,231

42. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.293. – Арк.24.
43. ДАЗО. – Ф.42. – Оп.35. – Спр.2395. – Арк.65; ф.6 – 1. – Спр.458. – Арк.2.
44. Александровское механическое училище.1900 – 1910. – С.102,116,137,157,320,324.
45. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.591. – Арк.41,140,166.
46. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.600.– Арк.49,58;Спр.543. – Арк.25-29; Спр.595. – Арк.293; Спр.526. – Арк.45.
47. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.310 – Арк.28; Спр.562. – Арк.19.
48. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.427. – Арк.102;Спр.595. – Арк.18;Спр.293. – Арк. 7,20-24;Спр.529. – Арк.28;Спр.543. – Арк.25-29.
49. Нариси історії Південної України. – Запоріжжя, 1997. – С.19-20.
50. Там же.
51. Александровское среднее семиклассное механико-техническое училище. 1900 – 1910. – С.341-342.
52. Из воспоминаний дочери О. В. Младова Анны Александровны Младовой, выпускницы ЗИИ, 1933.
53. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.278. – Арк.22; Спр.280. – Арк. 28, 49, 53, 56.
54. Пуха І. В. Денис Николаевич Поддерёгин // Наш город. – 1994. – 2 ноября.
55. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.591. – Арк.137; Спр.522. – Арк.2,28; Спр.580. – Арк.7,33; Спр.581. – Арк.7; Спр.600. – Арк.14,20; Спр.293. – Арк.20,24; Спр.391. – Арк.20,24; Спр.391. – Арк.5; Спр.526. – Арк.16; Спр.278. – Арк.20; ДАОО.Ф.42. – Спр.91. – Арк.7; Ф.Оп.35. – Спр.474. – Арк.37.
56. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.543. – Арк.6,25-29.

Розділ 2. Від технікуму до інституту (1920 – 1940 рр.)

1. Історія міст і сіл УРСР.Запорізька область. – К.,1970. – С.8.
2. Ряппо Я.П. Народна освіта на Україні за десять років революції. – Х.,1927. – С. 29.
3. ДАЗО. – Ф.3. – Оп.1. – Спр.63. – Арк. 3
4. ДАЗО. – Ф.3. – Оп.1. – Спр.4. – Арк. 6.
5. ДАЗО. – Ф.3. – Оп.1. – Спр.61. – Арк. 27.
6. ДАЗО. – Ф.166. – Оп.6. – Спр.239. – Арк.339
7. Гордєєв Б. В. Техникум – вуз. Ваш партнер. – 1999. – № 11. – С.59.

8. ДАЗО. – Ф.785. – Оп.1. – Спр. 12. – Арк.77
9. История городов и сел Украинской ССР. Запорожская область. К., 1961. – С. 38.
10. ДАЗО Ф.Р.3. Оп.1. – Спр.568. – Арк. 2,6.
11. ДАОО.Ф.42.Оп. 37.Спр.91.Арк. 7.
12. ДАЗО. – Ф.3. – Оп.1. – Спр.60. – Арк. 66
13. Олександрівське механічне вчилище 1900 – 1910. Олександрівськ – С.228-229.
14. ДАОО. – Ф.42. – Оп.35. – Спр.3225. – Арк.4,9-29; ДАЗО. б. – Оп.1. – Спр.293. – Арк.45.
15. ДАОО. – Ф.42. – Оп.37. – Спр.91. – Арк 7-8; ДАЗО. – Ф.6. – Оп.293 – Спр.528. – Арк.45; Оп.1. – Спр.278. – Арк.20.
16. ДАЗО. – Ф.6. – Оп.1. – Спр.60. – Арк.66; Ф.785. – Оп.1. – Спр.12. – Арк.2.
17. ДАЗО. – Ф.928. – Оп.1. – Спр.12. – Арк.34.
18. ДАЗО. – Ф.3. – Оп.1. – Спр.600. – Арк.20.
19. ДАЗО. – Ф.785. – Оп.1. – Спр.12. – Арк.7Р.
20. ДАЗО. – Ф.166. – Оп.6. – Спр. 527. – Арк. 19- 21.
21. ДАЗО. – Ф.785. – Оп.1. – Спр.12. – Арк.7Р.
22. Там же. – Арк.39-40, 57.
23. ДАЗО. – Ф.1. – Оп.1. – Спр.60. – Арк.20-21.
24. ДАЗО. – Ф.166. – Оп.5. – Спр.161. – Арк.267.
25. ДАЗО. – Ф.785. – Оп.1. – Спр.12. – Арк.3.
26. ДАЗО. – Ф.785. – Оп.1. – Спр.12. – Арк.2; ЦДАВОУ. – Ф.166. – Оп.5. – Спр.161 – Арк.263264.
27. ДАЗО. – Ф.Р.929. – Оп.1. – Спр.60. – Арк.2,П.24.
28. ЦДАВОУ. – 166. – Оп.6. – Спр.939. – Арк.339.
29. Архів ЗДТУ. – Абрамов Д.А. Мои воспоминания. Тетрадь 2. – 1965. – 23 июля.
30. ДАЗО. – Ф. – Р.929. – Оп.1. – Спр.60. – Арк.24.
31. ДАЗО. – Ф.785.00. – Спр.16. – Арк.31; ЦДАВОУ. – Ф.166. – Оп.1. – Спр.161. – Арк.268.
32. ЦДАВОУ. – Ф.166. – Оп.4. – Спр.432. – Арк. 20.
33. ДАЗО. – Ф. Р – 929. – Оп.1. – Спр.152. – Арк.3; Спр.144. – Арк.176.
34. ДАЗО. – Ф Р – 929. – Оп.1. – Спр.152. – Арк.1.
35. ЦДАВОУ. – Ф.166. – Оп.6. – Спр.939. – Арк.343.
36. ДАЗО. – Ф. 929. – Оп.1. – Спр.152. – Арк.1.
37. ЦДАВОУ. – Ф.166. – Оп.1. – Спр.939. – Арк.339
38. ДАЗО. – Ф. Р. – 929. – Оп.1. – Спр.144. – Арк.146.
39. Інженер-машинобудівник. – 1979. – 12 жовтня.
40. Кривчик П., Натапов Б. Перше десятиріччя // Інженер-машинобудівник. – 1979. – 26 жовтня.
41. ДАЗО. – Ф. Р. – 928. – Оп.3. – Спр.1. – Арк. 16-17.
42. Островерхий І. Кузня кадрів // Інженер-машинобудівник. – 1990. – 2 лютого.
43. Студент-ударник. – 1931. – 21 августа.
44. Студент-ударник. – 1931. – 25 апреля.
45. Зайдель Н. Виховувати пролетарські висококваліфіковані кадри сільськогосподарського машинобудування // Червоне Запоріжжя. – 1931. – 10 грудня.
46. Зайдель Н. Виховувати пролетарські висококваліфіковані кадри сільськогосподарського машинобудування // Червоне Запоріжжя. – 1931. – 10 грудня; сборник к 10-летию института и 40-летию со дня основания базы института. – Запорожье. Дніпровський металург. 1940. – С. 8-9.
47. ДАЗО. – Ф.1. – Оп.Р.928. – Оп.1. – Спр.14. – Арк. 6-7.
48. ДАЗО. – Ф.244. – Оп.1. – Спр.22. – Арк.17.
49. ДАЗО. – Ф.1. – Оп.Р.928. – Оп.1. – Спр.31. – Арк.66.
50. Червоне Запоріжжя. – 1933. – 4 червня
51. ДАЗО. – Ф.244. – Оп.3. – Спр.20. – Арк. 14-15
52. Сборник к 10-летию института. – С.10
53. Там же.
54. ДАЗО. – Ф. – Р. – 928. – Оп.3. – Спр.27. – Арк.14
55. ДАЗО. – Ф. – Р. – 928. – Оп.3. – Спр.27. – Арк.14-15; ДАЗО. – Ф.244. – Оп.3. – Спр. 20. – Арк. 14-15
56. Студент-ударник. – 1931. – 10 января, 1,15 мая, 17 декабря. Інженер-машинобудівник. – 1979. – 2 листопада.
57. Кривчик П., Натапов Б. Перше десятиріччя. // Інженер-машинобудівник. – 1979. – 2 листопада.
58. Студент- ударник. – 1931. – 1 мая.
59. Поляков В.Д. Рядки нашої історії // Інженер-машинобудівник. – 1985. – 20 вересня
60. ДАЗО. – Ф.1. – Оп.Р.929. – Спр. 31. – Арк.66; Спр.27. – Арк.19
61. ДАЗО. – Ф. 244. – Оп.4. – Спр. 22. – Арк. 18
62. Кривчик П., Натапов Б. Перше десятиріччя.
63. Сборник к 10-летию института. – С.12
64. ДАЗО. – Ф.244. – Оп.3. – Спр.20. – Арк. 14-15
65. Сборник к 10-летию института. – С. 14-18
66. ДАЗО. – Ф.928. – Оп.3. – Спр.27. – Арк.15; Студент-ударник. – 1936 – 23 мая
67. Сборник к 10-летию института. – С. 14-18

68. Запорізький державний технічний університет. Запоріжжя: Друкарня ЗДТУ. – 1995. – С.6
69. Інженер-машинобудівник. – 1979. – 2 листопада
70. Життя в зеніті // Інженер-машинобудівник. – 1970. – 11 вересня; Чабан О. «Я віддав своє життя науці» // Інженер-машинобудівник. – 1990. – 21 вересня
71. Борисова С. Портрет сучасника // Інженер-машинобудівник. – 1972. – 9 червня.
72. Большая Советская Энциклопедия. – М., 1973. – С.355
73. Інженер-машинобудівник. – 1979. – 2 листопада
74. Скрябін В. В. «Я – син машинобудівного інституту» // Інженер-машинобудівник. – 1999. – 22 жовтня
75. Там же.
76. Кривчик П., Натапов Б. Перше десятиріччя.

Розділ 3. Інститут в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.)

1. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 22 лютого.
2. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 23 лютого.
3. Мусьянов П. Подвиг тридцатой батареи. – М.: Воениздат, 1961. – С. 38-41; Верпаховский В. На кафедре истории // Индустриальное Запорожье. – 1985. – 4 июня.
4. Центральний архів Міністерства оборони Російської Федерації (далі – ЦАМОРФ). – Ф.33. – Оп. 686191. – Спр. 5619. – Арк. 109.
5. Там же. – Ф.33. – Оп. 690155. – Спр. 5265. – Арк. 131.
6. Там же. – Ф.33. – Оп. 686196. – Спр. 3552. – Арк. 22.
7. Там же. – Ф.33. – Оп. 682526. – Спр. 1898. – Арк. 91, 93.
8. Там же. – Ф.33. – Оп. 686044. – Спр. 3379. – Арк. 51, 115.
9. Там же. – Ф.33. – Оп. 690155. – Спр. 4045. – Арк. 123; Ф.33. – Оп. 686196. – Спр. 7227. – Арк. 158; Ф.33. – Оп. 686196. – Спр. 3921. – Арк. 181.
10. Там же. – Ф.33. – Оп. 686044. – Спр. 292. – Арк. 164.
11. Там же. – Ф.33. – Оп. 686044. – Спр. 2999. – Арк. 1, 31.
12. Там же. – Донесення № 610с – 47 г.
13. Там же. – Ф.33. – Оп. 717037. – Спр. 1021. – Арк. 119, 120.
14. Там же. – Ф.33. – Оп. 690155. – Спр. 1405. – Арк. 192.
15. Там же. – Ф.33. – Оп. 686196. – Спр. 1091. – Арк. 102.
16. Там же. – Ф.33. – Оп. 682526. – Спр. 7801. – Арк. 229, 378; Ф.33. – Оп. 686196. – Спр. 3921. – Арк. 1, 82.

17. Там же. – Ф.33. – Оп. 686196. Спр. 7182. – Арк. 153; Ф.33. – Оп. 717037. – Спр. 2005. – Арк. 158.
18. Там же. – Ф.33. – Оп. – Спр. 1476. – Арк. 269, 274.
19. Там же. – Ф.33. – Оп. 717037. Спр. 526. – Арк. 252; Ф.33. – Оп. 687. – Спр. 1344. – Арк. 1, 2, 18.
20. Там же. – Ф.33. – Оп. 686196. – Спр. 6340. – Арк. 14, 143.
21. Там же. – Ф.33. – Оп. 684196. – Спр. 5964. – Арк. 3, 247.
22. Советская школа з годы Великой Отечественной войны. – М.: Высшая школа, 1980. – С. 169.
23. Запорожская область в годы Великой Отечественной войны (1941 – 1945 гг.): Сб.док. – Запорожье: Кн.-газ. изд-во, 1959. – С. 188.
24. Новиков А. Бойові подвиги студентів // Інженер-машинобудівник. – 1980. – 22 лютого.
25. Великая Отечественная война 1941 – 1945: Энциклопедия. – М.: Сов. Энцикл., 1985. – С. 62.
26. Архів музею історії Запорізького державного технічного університету (далі – Архів музею історії ЗДТУ). – Спр. 2. Акт передачі личних дел студентів 4 курса Запорожского машиностроительного института представителю Московской военной академии. 1941г. – Арк. 1.
27. Архів музею історії ЗДТУ. – Спр. 897. Особова справа І.М.Фролова. – Арк. 7.
28. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 686044. – Спр. 780. – Арк. 99, 107.
29. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 706. – Арк. 2, 38.
30. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 4752. – Арк. 6, 67; Ф. 33. – Оп. 690306. – Спр. 2234. – Арк. 134, 181.
31. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 3976. – Арк. 2, 36; Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 1820. – Арк. 143; Ф. 33. – Оп. 682526. – Спр. 1495. – Арк. 37, 67.
32. Там же. – Ф. 33. – Оп. 687527. – Спр. 1360. – Арк. 1, 10; Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 6452. – Арк. 2, 23; Інженер-машинобудівник. – 1985. – 11 жовтня.
33. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 11 жовтня.
34. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 1683. – Арк. 241, 248; Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 6145. – Арк. 208, 296.
35. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 22 лютого.
36. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 7236. – Арк. 221, 228; Ф. 33. – Оп. 687572. – Спр. 2108. – Арк. 20, 215.

37. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686044. – Спр. 2213. – Арк. 95; Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 70096. – Арк. 187.
38. Там же. – Ф. 33. – Оп. 687572. – Спр. 2108. – Арк. 215.
39. Там же. – Ф. 60182. – Оп. 35281. – Спр. 45. – Арк. 2-182.
40. Там же. – Ф. 60182. – Оп. 35251. – Спр. 80. – Арк. 43-351.
41. Там же. – Ф. 33. – Оп. 682524. – Спр. 366. – Арк. 525.
42. Там же. – Ф. 33. – Оп. 682524. – Спр. 366. – Арк. 16, 525.
43. Там же. – Дон. № 8932 с – 43 г.
44. Інженер-машинобудівник. – 1989. – 8 вересня.
45. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 682526. – Спр. 253. – Арк. 19.
46. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 5139. – Арк. 102.
47. Там же. – Ф. 1355. – Оп. 1. – Спр. 4. – Арк. 31.
48. Там же. – Ф. 33. – Оп. 689196. – Спр. 3173. – Арк. 179, 185.
49. Там же. – Ф. 33. – Оп. 682526. – Спр. 1056. – Арк. 95, 138.
50. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686044. – Спр. 4405. – Арк. 113, 116.
51. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 2592. – Арк. 307, 309.
52. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 729. – Арк. 66.
53. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 912. – Арк. 46.
54. Великая Отечественная война, 1941 – 1945. Энциклопедия. – С. 138.
55. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 17 січня.
56. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 194445. – Спр. 3537. – Арк. 1, 103.
57. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690306. – Спр. 1547. – Арк. 126, 157.
58. Архів музею історії ЗДТУ. – Особова справа № 870 Марченка В.Н. – Арк. 3, 4.
59. Там же. – Особова справа № 868 Попова М.М. – Арк. 1, 2.
60. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 1996. – Арк. 79, 86.
61. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690306. – Спр. 126. – Арк. 107.
62. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690155. – Спр. 6054. – Арк. 352, 356.
63. Архів музею історії ЗДТУ. – Особова справа № 857 Рубіна А.Х. – Арк. 1-4.
64. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 690306. – Спр. 2340. – Арк. 168.
65. Архів музею історії ЗДТУ. – Особова справа № 803 Шкляра Л.А. – Арк. 1-4.
66. ЦА МО РФ. – Ф. 33. – Оп. 690306. – Спр. 3554. – Арк. 66, 105.

67. Там же. – Ф. 33. – Оп. 682526. – Спр. 61. – Арк. 285.
68. Там же. – Ф. 33. – Оп. 640155. – Спр. 1818. – Арк. 149, 154.
69. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 3127. – Арк. 1-4, 55.
70. Там же. – Ф. 33. – Оп. 690306. – Спр. 3298. – Арк. 68.
71. Там же. – Ф. 33. – Оп. 682526. – Спр. 355. – Арк. 254.
72. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686044. – Спр. 1853. – Арк. 235.
73. Там же. – Ф. 33. – Оп. 686196. – Спр. 6894. – Арк. 139.
74. Інженер-машинобудівник. – 1987. – 8 травня.
75. Архів музею історії ЗДТУ. – Особова справа № 241 Воловика М.Я. – Арк. 4.
76. Там же. – Особова справа № 282 Богуславського М.Г. – Арк. 2.
77. Інженер-машинобудівник. – 1987. – 8 травня.
78. Плескач В.М. Ровесники мої // Інженер-машинобудівник. – 1990. – 8 червня.
79. Інженер-машинобудівник. – 1987. – 8 травня.
80. Дядин К. Первая баллистическая // Красная звезда. – 1983. – 8 січня.
81. Інженер-машинобудівник. – 1987. – 8 травня.
82. Архів музею історії ЗДТУ. – Справа № 875. – Арк. 6, Спр. 897. – Арк. 7-10; Спр. № 902. – Арк. 3-4. Із спогадів ветеранів війни І.Н.Фролова, М.І.Молодецького, А.С.Козликіна.
83. Інженер-машинобудівник. – 1987. – 8 травня.
84. Архів музею історії ЗДТУ. – Спр. 879. – Арк. 4, Спр. 889. – Арк. 5.
85. Колінько М. Учителі артилеристів // Інженер-машинобудівник. – 1990. – 23 лютого.
86. Поляков В.П. Рядки нашої історії // Інженер-машинобудівник. – 1985. – 20 вересня.
87. Запорожский машиностроительный институт им. В.Я.Чубаря: Проспект. – Токмак, 1990. – С. 4.
88. Російський центр зберігання історичних документів новітньої історії (далі – РЦЗІДНІ). – Ф. 8090. – Оп. 4. – Спр. 272. – Арк. 17, 100, 102.
89. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 16, 17.
90. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 27, 28, 31, 32.
91. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 169, 172.
92. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 109, 124.

93. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 77, 78, 109, 124, 169, 172.
94. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 51.
95. Там же. – Ф. 8080. – Оп. 1. – Спр. 603. – Арк. 160, 161.
96. Там же. – Ф. 7021. – Оп. 61. – Спр. 65. – Арк. 7.
97. Горбунов М., Кривчик П. Перші повоєнні роки // Інженер-машинобудівник. – 1979. – 7 грудня.
98. Катрич В., Шевченко І. Студентами стають фронтовики // Інженер-машинобудівник. – 1990. – 6 квітня.
99. ЦА МО РФ. – Донесення № 13117 с – 42 р., № 28390 с – 42 р., № 3258 с – 43 р., № 03654 – 44 р., № 12596 – 44 р., № 24456 с – 44 р., № 83166 с – 45 р., № 02344 – 46 р., № 0545 – 47 р.
100. Підраховано на основі донесень ЦА МО РФ.
101. Катрич В., Шевченко І. Студентами стають фронтовики.

Розділ 4. Відновлення та подальший розвиток інституту у повоєнні роки (1945 – 1960 рр.)

1. ДАЗО. – Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 12. – Арк. 17-18.
2. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 12. – Арк. 13, 62.
3. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 13. – Арк. 129.
4. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 13. – Арк. 129, Арк. 109.
5. Там же.
6. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 12. – Арк. 19-22.
7. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 17. – Арк. 7-8.
8. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 17. – Арк. 8-10.
9. Там же: Спр. 19. – Арк. 14-20.
10. ДАЗО. – ф. Р – 928. Оп. 12. Спр. 19. – Арк. 7-8.
11. Там же. – Арк. 95.
12. Там же. – Арк. 112-114.
13. ДАЗО. – ф. Р – 928, Оп. 12, Спр. 26, Арк. 9-12.
14. ДАЗО. – ф. Р – 928, Оп. 12, Спр. 26, Арк. 20-25.
15. Там же. – Спр. 29. – Арк. 19.
16. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 44. – Арк. 60-64.
17. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 50. – Арк. 152-154.
18. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 50. – Арк. 46.
19. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 60. – Арк. 10-11.
20. Там же. – Арк. 6-8.
21. Там же. – Арк. 76-77.

22. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 73. – Арк. 7-8.
23. Там же. – Арк. 11-13.
24. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 73. – Арк. 169.
25. Там же. – Спр. 83. – Арк. 6-7.
26. Там же. – Арк. 32.
27. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 93. – Арк. 55-60.
28. Там же.
29. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 93. – Арк. 55-56.
30. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 83. – Арк. 134.
31. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 83. – Арк. 3.
32. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 102. – Арк. 17-20.
33. Там же.
34. Там же. – Спр. 106. – Арк. 68-70.
35. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 106. – Арк. 75.
36. Там же. – Спр. 95. – Арк. 17-18.
37. Там же. – Спр. 95. – Спр. 93. – Арк. 63.
38. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 100. – Арк. 10-11.
39. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 106. – Арк. 11.
40. Там же. – Арк. 259.
41. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 106. – Арк. 47.
42. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 106. – Арк. 48-49.
43. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 106. – Арк. 17, 18, 31.
44. ДАЗО. – ф. Р – 928. – Оп. 12. – Спр. 100. – Арк. 156-159.
45. Там же. – Спр. 106. – Арк. 27, 39.
46. Там же. – Арк. 33.

Розділ 5. Діяльність вищого навчального закладу протягом 60-х – 70-х рр.

1. ДАЗО. – Ф. Р. – 928. – Оп. 12. – Спр. 547. – Арк. 232 – 233.
2. Там же. – Спр. 659. – Арк. 11.
3. Там же. – Спр. 821. – Арк. 3.
4. Там же. – Арк. 22-23.
5. Там же. – Арк. 23.
6. Там же. – Оп. 16. – Справа фонду. – Арк. 48, 49.
7. Там же. – Оп. 12. – Спр. 547. – Арк. 83.
8. Там же. – Арк. 158 – 160.
9. Там же. – Оп. 16. – Арк. 48.
10. Там же. – Арк. 48 – 60.

11. Там же. – Арк. 60 – 61.
12. Там же. – Оп. 12. – Спр. 703. л. 116.
13. Там же. – Спр. 855. – Арк.60.
14. Там же. – Арк. 87.
15. Там же. – Оп. 16. – Арк. 67.
16. Там же. – Арк. 62-67.
17. Там же. – Оп. 12. – Спр. 617. – Арк. 9.
18. Там же. – Арк. 19-39.
19. Там же. – Спр. 658. – Арк. 273, 275.
20. Там же. – Арк. 6.
21. Там же. – Арк. 79.
22. Там же. – Арк. 91.
23. Там же. – Спр. 900. – Арк. 10.
24. Там же. – Арк. 26.
25. Там же. – Арк. 128.
26. Там же. – Спр. 547. – Арк. 133.
27. Там же. – Спр. 617. – Арк. 49-58.
28. Там же. – Арк. 181.
29. Там же. – Спр. 656. – Арк. 59.
30. Історія міст і сіл УРСР. Запорізька область. – К., 1970. – С. 104.
31. ДАЗО. – Ф.Р. – 928. – Оп. 12. – Спр. 656. – Арк. 154. Там же.
32. Там же. – Спр. 764. – Арк. 1-2, 93.
33. Там же. – Спр. 796. – Арк. 123-125.
34. Там же. – Спр. 821. – Арк. 40.
35. Там же. – Спр. 967. – Арк. 32.
36. Там же. – Арк. 35-37.
37. Там же. – Спр. 1023. – Арк. 173.
38. Там же. – Арк. 171.
39. Там же. – Арк. 87.
40. Там же. – Спр. 548. – Арк. 10-12.
41. Там же. – Спр. 821. – Арк. 8, 11, 12.
42. Там же. – Спр. 547. – Арк. 1, 3, 41, 42.
43. Там же. – Арк. 45, 51-52.
44. Там же. – Спр. 617. – Арк. 75, 78-79.
45. Там же. – Спр. 703. – Арк. 108, 328.
46. Там же. – Спр. 764. – Арк. 81; Спр. 796. – Арк. 74.
47. Там же. – Спр. 796. – Арк. 75.
48. Там же. – Арк. 102.
49. Там же. – Спр. 821. – Арк. 47, 48.
50. Там же. – Спр. 849. – Арк. 48.
51. Там же. – Спр. 956. – Арк. 23.

52. Там же. – Арк. 26.
53. Там же. – Спр. 967. – Арк. 46, 47, 133-134.
54. Там же. – Арк. 134, 139, 145.
55. Там же. – Спр. 547. – Арк. 132; Спр. 617. – Арк. 236; Спр. 900. – Арк. 36.
56. Там же. – Спр. 796. – Арк. 29.
57. Там же. – Спр. 658. – Арк. 275; Спр. 796. – Арк. 29.
58. Там же. – Спр. 547. – Арк. 31; Спр. 796. – Арк. 23.
59. Там же. – Спр. 617. – Арк. 8.
60. Там же. – Арк. 153.
61. Там же. – Спр. 658. – Арк. 3.
62. Там же. – Спр. 815^а. – Арк. 28.
63. Там же. – Арк. 33.
64. Там же. – Спр. 952. – Арк. 7.
65. Там же. – Спр. 659. – Арк. 52; Спр. 703. – Арк. 73-74; Спр. 1012. – Арк. 4.
66. Інженер-машинобудівник. – 1960. – №1. – 8 березня.
67. ДАЗО Ф.Р. – 928. – Оп. 12. – Спр. 658. – Арк. 289.
68. Там же.
69. Там же. – Спр. 745. – Арк. 103.
70. Там же. – Спр. 745. – Арк. 297.
71. Там же. – Спр. 1008. – Арк. 56.
72. Там же. – Спр. 617. – Арк. 153.
73. Там же. – Спр. 658. – Арк. 272.
74. Там же. – Спр. 821. – Арк. 4.
75. Інженер-машинобудівник. – 1966. – № 37. – 9 вересня.
76. ДАЗО Ф.Р. – 928. – Оп. 12. – Спр. 900. – Арк. 1.
77. Там же. – Спр. 958. – Арк. 4.
78. Там же. – Спр. 547. – Арк. 69-70.
79. Там же. – Спр. 658. – Арк. 286.
80. Там же. – Спр. 821. – Арк. 46.
81. Там же. – Спр. 956. – Арк. 11, 57.
82. Там же. – Спр. 1012. – Арк. 54, 55, 58.
83. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 1064. – Арк. 33.
84. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 81.
85. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 58.
86. Інженер-машинобудівник. – 1974. – 8 лютого.
87. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 73.
88. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 80.
89. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 4.
90. Там же.
91. Там же.

92. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 31.
93. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 10; Спр. 592. – Арк. 16.
94. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 153.
95. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 197. – Арк. 187.
96. Інженер-машинобудівник. – 1976. – 30 квітня.
97. Там же. – 1980. – 14 листопада.
98. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 97.
99. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 25.
100. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 254. – Арк. 93.
101. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 27 червня.
102. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 32.
103. Інженер-машинобудівник. – 1973. – 7 вересня.
104. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 55.
105. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 45.
106. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 20 червня.
107. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 43.
108. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 55.
109. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 18.
110. Там же. – Арк. 19.
111. Там же. – Арк. 7.
112. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 21. – Арк. 5.
113. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 132.
114. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 21. – Арк. 60.
115. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 254. – Арк. 63.
116. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 143.
117. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 4 квітня.
118. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 151.
119. Інженер-машинобудівник. – 1977. – 25 березня.
120. Там же. – 1973. – 16 березня.
121. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 211.
122. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 12 грудня.
123. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 21. – Арк. 70.
124. Інженер-машинобудівник. – 1974. – 1 березня.
125. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 137. – Арк. 174.
126. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 254. – Арк. 114.
127. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 165.
128. Інженер-машинобудівник. – 1973. – 16 березня.
129. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 681. – Арк. 35.
130. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 5 вересня.
131. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 157. – Арк. 236.
132. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 595. – Арк. 11.

133. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 29.
134. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 69.
135. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 94.
136. Інженер-машинобудівник. – 1974. – 30 серпня.
137. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 49.
138. Там же. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 125. – Арк. 86.
139. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 30 травня.
140. ДАЗО. – Ф. 928. – Оп. 16. – Спр. 592. – Арк. 198.
141. Інженер-машинобудівник. – 1980. – 19 березня.
142. Там же. – 1975. – 13 червня.

Розділ 6. Розвиток Запорізького машинобудівного інституту у 80-ті роки

1. ДАЗО. – Ф.Р – 928, Оп.16, д.696. – С.2.
2. Там же. Ф.Р – 928, Оп.16, д.697, С.4; д.810, С.4.
3. Поточний архів ЗДТУ за 1989 – 1990рр. – С.7.
4. Поточний архів ЗДТУ за 1989 – 1990рр. – С.9.
5. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 13 грудня
6. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 20 травня
7. ДАЗО.Ф.Р – 928, Оп.16, д.697 – Арк.179-196; Спр.810 – Арк.158-168; Спр.918 – Арк.17
8. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 16 вересня
9. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 8 січня
10. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 16 вересня
11. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 14 жовтня
12. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 20 травня
13. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 18 травня
14. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 29 січня
15. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 26 жовтня
16. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 17 травня; 1990. – 7 вересня
17. ДАЗО Ф.Р – 928, Оп.16, Спр.810 – Арк.139. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 7 вересня; 17 січня; 1987. – 20 лютого
18. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 28 січня; 1986. – 10 січня
19. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 14 лютого
20. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.25-27
21. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.810 – Арк.30,71,73; Спр.697 – Арк.73
22. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 10 січня

23. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 25 травня
24. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 17 жовтня
25. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.25.27; Спр.810 – Арк.30
26. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 20 квітня; 1987 – 27 лютого; 1988. – 1 квітня; 1990. – 28 грудня
27. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 19 січня
28. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 9 вересня
29. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.49,60
30. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 9 вересня
31. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 7 червня
32. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 17 травня
33. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.28,29; Спр.810 – Арк.34; Спр.924 – Арк.45; Інженер-машинобудівник. – 1985. – 29 березня, 27 вересня; 1990. – 30 листопада
34. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 29 березня
35. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 20 травня
36. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 19 січня
37. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 25 березня
38. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 25 січня
39. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 1 січня; 1987. – 26 лютого
40. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 21 червня
41. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.38; Спр.924 – Арк.44,46
42. Інженер-машинобудівник. – 1987. – 26 лютого
43. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 22 листопада
44. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 5 жовтня
45. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 29 квітня
46. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 19 квітня
47. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 5 жовтня
48. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.696 – Арк.101
49. Інженер-машинобудівник. – 1984. – 23 листопада
50. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 12 вересня
51. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 15 січня, 23, 30 вересня, 21 жовтня
52. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 3 квітня
53. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 18 січня
54. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 13 грудня
55. Інженер-машинобудівник. – 1986. – 8 травня
56. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 25 січня
57. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 22 березня, 19 квітня, 7 травня

58. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.95
59. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.810 – Арк.4,92,93
60. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 15 лютого, 1 березня, 22 лютого; 1984. – 8 червня
61. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 8 січня
62. ДАЗО.Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.697 – Арк.111.
63. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 19 лютого
64. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 8 квітня
65. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 29 березня
66. ДАЗО Ф.Р. – 928, Оп.16, Спр.789. – Арк.153-154
67. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1981г. – С.16
68. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1981г. – С.17
69. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1981г. – С.33; Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1990г. – С.1
70. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.202-203
71. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.204
72. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.205
73. Інженер-машинобудівник. – 1988. – 30 грудня
74. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.206
75. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.191
76. Інженер-машинобудівник. – 1990. – 19 жовтня
77. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.192; Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1989г. – С.17.
78. Інженер-машинобудівник. – 1985. – 18 січня
79. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1990г. – С.11
80. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.193
81. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1989г. – С.12
82. Архів ЗДТУ. Інформація о научно-исследовательской работе ЗМИ за 1986г. – С.194;

ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ІСТОРІЇ ЗДТУ

22 червня (4 липня) 1899 р. Указ імператора Миколи II про відкриття з 1 липня 1900 р. в м. Олександрівську середнього семикласного механіко-технічного училища з нижчою ремісничою школою при ньому/

✓ 1 (14) червня 1900 р. Директором Олександрівського середнього семикласного механіко-технічного училища призначений Поддєрьогін Д. М.

5 (18) листопада 1900 р. Урочисте відкриття першого в Україні середнього семикласного механіко-технічного училища.

1906 р. Перший випуск фахівців, серед них – Влас Чубар, політичний і державний діяч УСРР.

4 (17) грудня 1913 р. Училище стало називатися «Олександрівське імені імператора Миколи Олександровича середнє механіко-технічне училище з нижчою при ньому ремісничою школою».

✓ 1920 р. Училище реорганізоване в індустріальний технікум (з правами вищого навчального закладу). Директором призначений Павлюк А. М., який перебував на цій посаді до 1925 р.

1923 р. При технікумі відкрито сільгоспвідділення, яке готувало агрономів.

11 лютого 1924 р. Наркомат освіти України присвоїв Запорізькому індустріальному технікуму ім'я В. Я. Чубаря

1925 – 1927 рр. Обов'язки директора Запорізького індустріального технікуму виконував Львовчкін С. М.

1928 р. Директором Запорізького індустріального технікуму призначений Зайдель Н. С., який очолював його до 1932 р.

✓ 11 липня 1930 р. Запорізький індустріальний технікум реорганізований у Запорізький інститут сільгоспмашинобудування ім. В. Я. Чубаря

1932 р. Директором Запорізького інституту сільгоспмашинобудування призначений Філатов Ф. Й., який очолював його до 1935 р.

1935 р. Директором інституту призначений Ісаков Л. Г., який очолював його до 1944 р.

27 березня 1944 р. Інституту поновив свою роботу у Запоріжжі після визволення міста від німецько-фашистських загарбників.

Серпень 1941 р. Інститут евакуйовано до м. Барнаула Алтайського краю.

✓ 31 липня 1944 р. Інститут сільгоспмашинобудування перейменований в Запорізький автомеханічний інститут. Директором був призначений Бодзич М. Й., який працював на цій посаді до 1957 р.

1945 р. На початку нового навчального року почало функціонувати вечірнє відділення.

✓ 1947 р. Інститут перейменований у Запорізький інститут сільськогосподарського машинобудування

25 березня 1955 р. Постановою Ради Міністрів СРСР за № 517 Запорізький інститут сільгоспмашинобудування було передано у відання Міністерства вищої освіти УРСР.

✓ 1957 р. Наказом Міністерства вищої освіти УРСР № 139 від 13.02.1957 р. Запорізький інститут сільгоспмашинобудування перейменований в Запорізький машинобудівний інститут. Ректором ЗМІ призначено Михайлова П. А.

1963 р. Завершено будівництво першої черги студентського спортивно-оздоровчого табору «Алтагир».

1965 р. Перший будзагін студентів інституту виїхав на цілину. Початок будзагонівського руху в ЗМІ.

1966 р. Побудований і введений до ладу навчальний корпус №3.

1967 р. Поновлення діяльності військової кафедри інституту. В інституті розпочала діяльність галузева науково-дослідницька лабораторія зносостійких та холодностійких сталей та сплавів.

1968 р. Введення до ладу спорткомплексу інституту та гуртожитку № 3.

1969 р. Розпочала діяльність галузева науково-дослідна лабораторія з розробки технології пресування та штампування кольорових та рідкісних порошкових металів.

1970 р. Відкриття музею історії інституту.

1971 р. Присудження чл.-кор. АН УРСР Шульте Ю. А. Ленінської премії. Нагородження комсомольської організації ЗМІ званням лауреата премії імені Комсомолу України.

1975 р. Введення в експлуатацію інженерно-лабораторного корпусу площею 4,5 тис. м². Створення науково-дослідної лабораторії з відновлення целюлозно-паперового виробництва методами зварювання та наплавки. Відкриття спортивно-оздоровчого табору «Сосновий бір» на Дніпрі.

1978 р. Організовано галузеву науково-дослідну лабораторію з підвищення довговічності та зносостійкості деталей

- енергетичних установок технологічними методами. Ректором ЗМІ призначений Попов В. С.
- 1980 р. Відкриття спеціалізованої вченої ради з захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності «Металознавство у машинобудуванні, механіка деформованого твердого тіла». Введення в експлуатацію четвертого гуртожитку на 643 місця. Нагородження ЗМІ орденом «Знак Пошани». Група викладачів одержала почесні звання і відзнаки УРСР. Створення інститутського обчислювального центру.
- 1984 р. Організована проблемна лабораторія, яка займалася створенням корозійностійких та жаростійких сплавів.
- 1990 р. Розпочало діяльність Запорізьке відділення Дніпровського центру науково-технічної діяльності, досліджень, соціальних ініціатив АН СРСР на базі ЗМІ ім. В. Я. Чубаря.
- 1993 р. Ректором ЗМІ призначення Краснокутський П. Г.
- ✓ 1994 р. За підсумками атестації ЗМІ надано IV рівень акредитації й перейменовано в Запорізький державний технічний університет.
- 1995 р. Створена власна типографія. Розпочало діяльність навчально-науково-виробниче об'єднання «Технічний університет».
- 1996 р. Розпочато підготовку фахівців за багатоступеневою системою освіти – бакалавр, спеціаліст, магістр.
- 1997 р. Ректором ЗДТУ призначено Белікова С. Б. Створено обчислювальний центр ЗДТУ.
- 1998 р. Підписано новий колективний договір та прийнято новий Статут ЗДТУ. При ЗДТУ створено науково-навчальний центр політехнічної освіти Запорізького регіону. Відзначено грамотою Міністерства освіти України наукову діяльність університету з організації і проведення Всеукраїнських студентських олімпіад.
- 1999 р. Відбулася повторна атестаційна експертиза Міністерства освіти України, згідно з результатами якої наступні 5 років ЗДТУ зберігатиме IV найвищий рівень акредитації. 13 жовтня 1999 р. ЗДТУ відвідав президент України Л. Д. Кучма. До складу ЗДТУ включено Токмацький механічний технікум. Експертною радою Національної іміджевої програми «Лідери XXI століття» відзначено ректора ЗДТУ професора Белікова С. Б.

8 200 2 ЗДТУ

ГІМН ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «VIVERE EST COGITARE»

муз. А. Сердюка

сл. Г. Лютого

Як ру-ку буди-ть-ну, ми-нер-га-ють нас на-л-ре-на-ро-ду-пов-ні
сон-ця Я мо-го не-від-ли-ти у фор-ми на-дій. Нам ар-ча-ють зод-бу-в-ис, по-мов не-зем-ну на-го-
ро-ду. Ми та-хі не-пов-тор-ні з то-бо-ж та-хі мо-ло-ді. Ві-
ду-ють сті-ни в дис-пу-тах, сер-ця про-ме-ні-ють ка-ром: жи-ти - це зна-чить
мис-ля-ти. Ві-ве-ре-ест ко-гі-та-ре! Жи-ти - це зна-чить мис-ля-ти.
Ві-ве-ре-ест ко-гі-та-ре! Знаєш ви // Ві-ве-ре-ест ко-гі-та-ре!

Кафедра теоретичної механіки і теорії механізмів та машин.....	209
Кафедра нарисної геометрії і креслення.....	211
Кафедра теплотехніки і гідравліки.....	212
Машинобудівний факультет.....	213
Кафедра технології авіабудування та машинобудування.....	215
Кафедра металорізальних верстатів та інструментів.....	217
Кафедра деталей машин і підйомно-транспортних машин.....	219
Кафедра автоматизації ковальсько-штампувального виробництва.....	221
Кафедра вищої математики.....	225
Кафедра українознавства.....	227
Кафедра фізичного виховання.....	230
Електротехнічний факультет.....	233
Кафедра обчислювальної математики.....	236
Кафедра електропостачання промислових підприємств.....	237
Кафедра теоретичної та загальної електроніки.....	238
Кафедра електроприводу і автоматизації промислових установок.....	239
Кафедра електричних апаратів.....	241
Кафедра електричних машин.....	242
Радіоприладобудівний факультет.....	244
Кафедра радіотехніки.....	245
Кафедра мікроелектроніки та напівпровідникових приладів.....	247
Кафедра конструювання і виробництва радіоапаратури.....	249
Кафедра фізики.....	250
Кафедра філософії.....	251
Факультет економіки та управління.....	253
Кафедра менеджменту та підприємництва.....	255
Кафедра міжнародних економічних відносин.....	257
Кафедра «Фінанси і кредит».....	259
Кафедра «Економіка і організація виробництва».....	260
Кафедра іноземних мов.....	261
Кафедра економічної теорії.....	263
Кафедра політології, соціології та права.....	264
Інженерно-фізичний факультет.....	267
Кафедра машин і технології ливарного виробництва.....	268
Кафедра технології металів.....	272
Кафедра фізичного матеріалознавства.....	275
Кафедра обладнання та технології зварювального виробництва.....	281
Кафедра хімії.....	286
Кафедра охорони праці та навколишнього середовища.....	288
Кафедра військової підготовки.....	289
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ.....	293
ПАМ'ЯТНІ ДАТИ ІСТОРІЇ ЗДТУ.....	312
ГІМН ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	315

ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
історичний нарис
1900 – 2000

Відповідальний за випуск М. М. Горошко

Редактор	М. І. Лобач
Художник	І. В. Князев
Верстка	В. Г. Завгородній
Коректор	Л. П. Полторака
Технічний редактор	Л. А. Лазутіна

Формат 60x84/16. Друк офсетний. Папір офсетний. 20 друк. арк.
Наклад 2500 прим.

Адреса видавництва:

69063, Україна, м. Запоріжжя, вул. Чекиста, 31-а,
видавництво «Дике Поле».
Тел. (0612) 13-75-05; 13-75-95

Віддруковано з готових діапозитивів у ТОВ «Лінгвоцентр»
Україна, 61057 Харків, вул. Донець-Захаржевського, 4а/4б.
Тел./факс: (0572)128-124, 127-712.

3 33 Запорізький державний технічний університет. Істо-
ричний нарис (1900–2000). – Запоріжжя: Дике Поле, 2000,
320 с.

ISBN 966-7037-43-6

ББК 74.584(4Укр-43п)738.1
УДК 378.4(477.64)